

A tények logikája

VISSZHANG - LXIV. évfolyam, 2. szám, 2020. január 10.

Minden valamire való szellemi embernek megvan a maga narratívája, amely önmagában igaz. Ez általában az egyén gondolkodásának fejlődése, ahogyan nézeteihez eljut, és mint minden egyedfejlődés, ez is magán viseli a törzsfejlődés jegyeit, Bokros Lajos esetében a tudományos szocializmus történetét. ([Az alapját vesztett felépítmény](#), *ÉS*, , 2019/51-52.,december 19.) Az egykori szocialista pénzügyminiszter a munkásosztály felszabadulását a kizsákmányolás alól reformok útján képzelel el, és a megvalósult szocializmust azért tartja tévútnak, mert ott egy ún. élcsapat (a kommunista párt) vindikálta magának a jogot meghatározni a teendőket, és ezt proletárdiktatúrával hajtott végre, ami pedig nem következik Marx eredeti gondolataiból. Sajnálattal kell közölnöm, hogy a Bokros által is becsben tartott „tények logikáját” nemigen érdekelte a Lenin és Kautsky között a vezetéselméletről kialakult vita, és olyan intervenció háborút akasztott a fiatal szovjet hatalomra, amilyen a történelemben azóta se volt, és amelynek során akár akarták, akár nem, be kellett vezetni a demokratikus centralizmust, a kommisszárendszert és a hadikommunizmust. Az imperializmust nem Lenin találta ki, és azt sem, hogy minden burzsoá állam abban egyetértett, hogy a munkáshatalmat meg kell akadályozni, ha lehet, még az országaik határain kívül, és ennek érdekében bármely hatalommal hajlandóak voltak szövetkezni a Szovjetunió, később a szocialista országok közössége ellen. Végig drága fegyverkezési versenyre kényszerítették őket, miközben azok a nemzetközi kereskedelemben és a csereáramok romlásával amúgy is állandó hátrányba kerültek, hogy olyan mesterségesen emelt gátakat ne is említsünk, mint a COCOM-lista, amely megtiltotta a fejlett technológia exportját a szocialista országokba. Nem csoda, ha ennek során a szocialista módon termelő gazdaságok megroppantak, megadták magukat, és a nagy monopóliumok mára lenyelték őket (pontosabban több százmilliós piacukat). Ha van ebből tanulság, biztosan nem az, hogy Szentpéterváron, majd Moszkvában, illetve később a szocialista országokban több demokrácia kellett volna. A magántulajdont tagadó társadalmi formát a magántulajdonon alapuló multik akkor is megbüntetik, ha van rajta sapka, s akkor is, ha nincs. Kuba is és Venezuela is addig volt barátja az Egyesült Államoknak - bármilyen népnőző diktatúrák voltak is -, amíg nem államosították az észak-amerikai tulajdonokat. Onnan kezdve nincs pardon, és ez nem annak a kérdése, hogy szabályosak-e a választások.